

**DİYARBAKIR E TİPİ CEZAEVİNDE
TUTUKLU ve HÜKÜMLÜ
BULUNAN ÇOCUKLARIN**

**MARUZ KALDIKLARI HAK İHLALLERİNİ
YERİNDE**

ARAŞTIRMA-İNCELEME RAPORU

3 Nisan 2009

***DİYARBAKIR VALİLİĞİ İL İNSAN
HAKLARI ARAŞTIRMA İNCELEME
KOMİSYONU***

OLAY

Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu ve hükümlü bulunan çocukların yaşam koşullarına ilişkin ailelerin, avukatların ve ilgili sivil toplum örgütlerinin ileri sürdüğü ciddi ihlal iddialarını yerinde incelemek ve konuyla ilgili rapor hazırlamak amacıyla Diyarbakır İl İnsan Hakları Araştırma İnceleme Komisyonu, Ekrem Demir başkanlığında ve üyeler Songül Atak ve Dr. Cengiz Günay ile birlikte bir heyet oluşturmuştur.

Heyet, 03.04.2009 tarihinde saat 14.00 'de Diyarbakır E Tipi Cezaevinde tutuklu ve hükümlü bulunan çocuklarla ve Cezaevi İdaresi görevlileriyle görüşmelere başlamıştır.

AMAÇ

Diyarbakır İl İnsan Hakları Araştırma İnceleme Komisyonuna yapılan başvurular üzerine, iddia edilen ihlallerle ilgili olarak çocuk hükümlü ve tutuklular, aileleri ve Cezaevi Sorumlu müdürleri ile görüşmek, araştırma ve incelemeler yapmak ile elde edilen bilgiler ışığında rapor hazırlamak, raporu ilgili ve yetkili kurum ve makamlara göndermek, kamuoyunun gerçek bilgiye ulaşmasını sağlamak, çeşitli ulusal ve uluslararası mevzuatlarda güvence altına alınan hakların korunmasına, ihlallerin önlenmesine katkıda bulunmak amacıyla bir insan hakları heyeti oluşturulmuştur.

HEYETİN OLUŞUMU

Heyet, İl İnsan Hakları Araştırma-İnceleme Komisyonu üyesi Ekrem Demir başkanlığında, üyeler Songül Atak ve Dr.Cengiz Günay'dan oluşmuştur.

HEYETİN YAPTIĞI GÖRÜŞMELER

1) Cezaevi Birinci Müdürü İsmail Gül ile Yapılan Görüşme :

Heyet, ilk olarak Cezaevi Birinci Müdürü İsmail Gül ile bir görüşme gerçekleştirmiştir. Heyet, tutuklu ve hükümlü çocukların ailelerinin İnsan Hakları İl Kuruluna ilettiği sorun alanlarıyla ilgili olarak Sayın Gül'e sorular yönelmiş ve konuyla ilgili Gül'ün görüşleri alınmıştır. Gül, heyetin yönelttiği sorulara cevaben şu beyanlarda bulunmuştur:

"...Cezaevimizde toplam 117 çocuk bulunmaktadır. Bunlardan 23 tanesi siyasi, geri kalan çocuklar ise adli tutuklu veya hükümlü çocuklardır." Heyet üyelerinin, ailelerin Cezaevine girişi esnasında yapılan üst aramaların çok sıkı yapıldığı ve ailelerin getirmiş oldukları ayakkabıların ve kıyafetlerin yeni etiketli ambalajlı olmadığı içeri alınmadığı şeklindeki iddialarına yönelik olarak Gül, şunları ifade etmiştir: *"...Aramalar güvenlik amaçlı olup ayakkabıların iç kısımlarında bulunan ve çok iyi bir kesici olabilecek çelik metal çıkartıldıktan sonra içeri alınmaktadır. Bazen aileler çok yüksek miktarda para ile almış olduğu bu ayakkabıların metallerinin çıkarılmasını istemediklerinden geri götürüyor*

olabilirler. Kıyafetlerde ise özellikle jandarma ve personelin kullandığı kıyafetlerle aynı renkte montlar içeri alınmıyor ve cezaevinden kaçmak için kullanılacak kıyafetler de içeri alınmıyor. Bunun dışında herhangi getirilen hiçbir kıyafet geri gönderilmemiştir. Kürtçe konuşmayla ilgili olarak şunları ifade edebilirim. Daha önceden var olan prosedüre göre dil bilip bilmediğini yazışmalar ile tutuklulardan soruyorduk fakat şu an her hangi bir kısıtlama yapmıyoruz. Tüm Tutuklu ve Hükümlüler aile bireyleri ile Kürtçe konuşabilmekteler. Cezaevinde herhangi bir tutuklu veya hükümlüye öğretmenler tarafından eğitim verilmiyor. Fakat ailelerin getirmiş oldukları kitapları ve diğer eğitim materyallerini sahiplerine teslim ediyoruz. Cezaevinde kitaplık mevcut, çocukların odalarında da kitapları mevcut, kendi çabalarını ile çocuklara yönelik kitapları getirtip odalara ve kütüphaneye bıraktırdım. İsteyen çocukların istediği kitapları alıp okuyabilir ve derslerini çalışabilirler...”

Heyet üyelerinin, çocukların verilen yemeklerle doymadıklarını belirttiklerini ve bu nedenle her gün, her tutuklu ve hükümlü için kişi başı 3 YTL alındığının doğru olup olmadığının söylenmesi üzerine Gül, heyet üyelerine şu bilgileri vermiştir: “Çocukların kişi başına her gün 3 YTL Cezaevi İdaresine verdiği doğrudur ama Mart ayından bu yana kişi başı 4 TL verilmektedir. Bu verilen miktar karşılığında 3 öğün verilen kahvaltı ve yemekler için yapılan masraflar, kullanılan tüp ve ekmekler bulunmaktadır. 3 YTL olduğu zaman daha sıkıntılı idi ama şimdi biraz daha düzeldi. Yine aileler çocuklara artık yemek verdiğimizizi söylemişlerdi. Personele dağıtılan yemeklerden arta kalan yemeklerin özellikle çocuklara dağıtılması talimatını ben verdim.”

Heyet üyelerinin çocuklardan birinin babası olan Arif Akkaya’ya çocuğuyla bir yıl görüş yapma yasağının verilmesine dair bilgisi sorulunca, Gül şu ifadelerde bulunmuştur: “Sizin belirttiğiniz cezayı ben verdim. Arif Akkaya, açık görüşte diğer çocukların duyacağı yüksek bir ses ile ‘sizin yaptığınız bu onurlu eylemi selamlıyorum. Hepinizin bu duruşunuzu destekliyoruz.’ diye bağırması ve zafer işareti yapmıştır. Bizler de yapılan bu hareketlere karşılık mevzuata dayanarak bir yıllık cezayı verdik. Bu ceza çocuğa verilmemiştir. Arif Akkaya dışındaki tüm aile bireyleri rahat bir şekilde çocukla görüşüyorlar.”

Heyet üyelerinin cezaevinin diğer koşullarına dair yönelttiği sorulara cevaben Birinci Müdür İsmail Gül, özetle şu beyanlarda bulunmuştur: “...Cezaevinde kadrolu doktor yoktur. Sağlık Müdürlüğü’nün görevlendirdiği doktorlar ile sağlık hizmeti verilmektedir. Haftanın bir günü revir günü olarak belirlenmiştir. Hükümlü veya Tutuklular revire çıkmak isterlerse isim yazdırıyorlar. Acil durumlarda hastalara 112 çağrılarak müdahale ediliyor. Revirde Doktor tarafından değerlendirilip sevk kararı verilen hastalar, Jandarma tarafından o gün yoğun değilse aynı gün içinde Hastaneye sevkleri yapılıyor. Eğer mahkemeye sevkler var ise Hastane sevkleri için birkaç gün gecikebiliyor. Cezaevinde kadrolu bir psikolog ve bir tane de geçici çalışan psikologumuz mevcuttur... Cezaevinde bir kapalı spor salonu, bir halı saha mevcuttur. Tutuklu ve Hükümlülerin buralarda spor yapmalarına izin veriliyor. Yine sosyal faaliyetler için atölyede boncuklardan ve ahşaptan çeşitli hediyelik eşyalar ve bazı tablolar yapıyorlar. Yapılan bu eşyalar ailelerine veriliyor... Çocuklara hücre cezası verilmemektedir. Oda cezası verilmektedir. 5 çocuğa oda cezası verilmesi için gerekli kanuni soruşturma başlatılmıştır. Bu ceza mahkemeler tarafından onaylanınca bizler cezayı uyguluyoruz. Örneğin birkaç kişi tuvalette çocuğun birini dövmüşler. O nedenle oda cezası verildi...”

2) Cezaevinde Tutuklu ve Hükümlü Bulunan Çocuklarla Yapılan Görüşme :

Heyet üyeleri, kendilerini çocuklara tanıttıktan sonra cezaevi koşullarına yönelik olarak bir dizi sorunu çocuklara iletmiş ve sağlık sorunlarıyla ilgili her biri ayrı ayrı şu yanıtları vermiştir:

“...Geçen gün spor yaparken yere düştüm dizimin alt kısmında şişlik ve ağrı oluştu. Doktora gitmek için görevlilere söyledim. Dizime baktı “bir şey olmaz acil bir şey yok” deyip Doktora göstermedi...”(Heyet üyelerinden Dr. Cengiz Günay, bu anlatımda bulunan çocuğun sol diz alt kısmında hassasiyet ve ödem mevcut olduğunu gözlemlemiştir.)

“...Benim bacaklarımda şişlik ve ağrı oluyordu. Bacaklarımda varis olduğunu belirten revirdeki doktor beni hastaneye sevk etti ancak 5 haftadır Hastaneye götürülmiyorum.”

“...Ben geceleri altıma kaçıyorum (Doktoru odaya çağırıp utangaç bir eda ile şikâyetlerini anlattı). Bunu görevlilere söyledim ama beni Doktora götürmediler.”

“...Ben bu koğuşa geldiğimden beri temiz yastık vermiyorlar ve başım kaşınıyor sanki bitlenmiş gibiyim...”

“...Benim astımum var, beni hastaneye göndermiyorlar. Bazen çarpıntım oluyor, kalbim duracak gibi öleceğimi sanıyorum. Bir de Doktor bana panik atak hastası olduğumu söyledi. Nefes darlığı olunca da beni acilen hastaneye götürmüyorlar, sadece ilaçlarımı kullanmamı istiyorlar.”

“...Birkaç çocuk revir için isim yazmamıza rağmen revire götürmedik.”

“...Doktor Bey, burada kaşınıyoruz. Saçlarımız, sırtlarımız kaşınıyor.”

-Benim gözüm başta kaşınıyordu. Doktora götürülmek için görevliye söyledim. Görevli bana, “Doktor yok Perşembe günü revire çıkarısın” dedi. O günden sonra gözüm şişti...” (Heyet üyelerinden Dr.Cengiz Günay tarafından yapılan muayenede, sağ üst göz kapağında hiperemik ve ödem mevcut olduğu;konjonktiva hiperemik ve çapaklanma mevcut olduğu gözlemlenmiş ve Konjonktivit olan çocuğa cezaevi doktoru tarafından ilaç yazılabileceği belirtilince gardiyan tarafından Çarşamba günü Doktorun görev süresi bittiği için yeni Doktor beklendiği bilgisi verildi.)

Heyet üyeleri ayrıca bir çocuğun 3. parmağının kopuk (kısmi amputasyon) olduğunu ve atılan dikişlerin üç aydır alınmadığını gözlemlemiştir. Yine başka bir çocuğun kafasında ve ellerinde kesi olduğunu gözlemleyen heyete, çocuk, kesiler nedeniyle altı gün önce dikiş atıldığını söylemiştir. Aynı çocuk, tutuklandıktan sonra pansuman edilmediğini ve yara yerlerinin açık halde bulunduğunu belirtmiştir.

Heyet üyeleri, görüştüğü çocuklara, sıcak su olup olmadığına dair sorular sormuş ve adli tutuklu ve hükümlülerin bulunduğu koğuşlardaki tüm çocuklar, sıcak suyun sürekli olduğunu ve istedikleri zaman banyo yapabildikleri bilgisini vermişlerdir. Oysa aynı soruya yanıt olarak siyasi tutuklu ve hükümlülerin bulunduğu koğuştaki çocuklar; sıcak suyun akmadığını, genellikle bir ayda iki defa banyo yapabildiklerini, gelen sıcak suyun en fazla 10-15 dakika aktığını; sıcak su aktığında da soğuk suyun akmadığını belirtmişlerdir. Önceleri bidonlarının da olmadığını; ancak bidon aldıktan sonra sıcak su alarak banyo yapabildiklerini belirtmişlerdir.

Heyet, yemeklerle ilgili sorular sorunca Adli Tutuklu ve Hükümlülerin bulunduğu koğuşlardaki çocuklar, yemeklerin bazen kötü çıktığını, genel olarak iyi olduğunu; bazen personel yemeklerinin de kendilerine verildiğini, bazen ekmeğin az verildiği için o gün aç kaldıklarını ancak genel olarak yemeklerin yeterli ve iyi olduğunu bildirmişlerdir.

Siyasi tutuklu ve hükümlülerin bulunduğu koğuştaki çocuklar ise yemekler bazen kötü çıktığını, yemekle birlikte verilen yarım ekmeğin az olduğunu, bununla doymadıklarını ve diyet yemeği alan çocuğun da aralarında bulunmadığını ifade etmişlerdir.

Aileleriyle Kürtçe konuşabilme ve sosyal faaliyetlerle ilgili olarak çocuklar şu bilgileri vermişlerdir: “...Birkaç kişi Kürtçe konuşuyoruz konuştuğumuzda ise kimse karışmıyor. Ama genelde ailelerle Türkçe konuşuyoruz. Sosyal Faaliyetleri yapabiliyoruz. Boncuklardan birçok resim, takı, saat vb. şeyler yapıyoruz.”

Bir çocuk, kitaplarla ilgili şu sorununu dile getirmiştir: “...Cezaevine girmeden önce üniversiteye hazırlanıyordum. Burada ÖSS’ye hazırlanmak için kitaplarımı ailemden istedim. Ailem kitapları Cezaevine getirdiklerini belirttiler ancak kapıdaki görevliler getirilen kitapları Cezaevine almamışlar.”

Kendileriyle görüşülen çocuklar diğer sorun alanlarıyla ilgili olarak şu beyanlarda bulundular:

“Bir kez böcekler için ilaç atmışlar ama şu an yine her tarafta böcekler var. İlaç istiyoruz vermiyorlar sizler ilaçlayın diyoruz ilaçlamıyorlar. Lütfen söyleyin ilaçlasınlar yaz geliyor her tarafı böcekler saracak diye korkuyoruz.”

“Gözaltına alındığımızda Baro tarafından gönderilen Avukatlar Bizlerle yeterince ilgilenmedi.”

“Siz geldiğiniz için yatak örtüleri dağıtıldı ‘heyet geliyor hemen her tarafı temizleyin bunları da yataklara serin’ dediler.”

“İçerisi çok sıcak olduğu için havalandırmada yatmamıza izin versinler.”

“Taraf Gazetesini bir ay sonra veriyorlar. Diğer siyasi ve Kürtçe yayınları istediğimizde ailemiz getiriyor ama bizlere vermiyorlar. Yazdığımız mektuplar var göndermiyorlar.”

“Benim babam cezaevinde, annem de cezaevine gelemiyor. İçerde olduğum süre içinde 2-3 arkadaşım dışında görüşüme hiç kimse gelmedi. Gelen olmadığı için bana para ve elbise getiren de yok. Üzerimdeki elbiseler içeri girerken üzerimde olan elbiselerdir. Bazen arkadaşlardan birkaç elbise alıp giyiyorum. Bana para yatıracak kimsem de yok...”

“Mahkemeye götürülünce jandarma komutanları bizlere “teröristler” şeklinde hakaret ediyor ve ağza alınmayacak küfürler ediyorlar. Bazı arkadaşlara fiziki şiddet uyguladılar.”

“Af çıkacak mı? Cezaevinde yattığımız her bir günün iki gün sayılacağı doğru mu?”

“Yaz geldiği için havalandırmaya çıkış saatlerimizi arttırabilirler mi?”

Çocuklar ayrıca Batmandan gelen çocuklar arasında E.A adında bir kız çocuğunun da bu cezaevine getirildiğini ve onun durumu hakkında hiçbir bilgilerinin olmadığını belirttiler.

Heyet üyeleri, Cezaevi görevlilerine kız çocuğunu sormuş ve siyasi tutuklu olan erişkin bayan koğuşunda kaldığı belirtilmiştir. Cezaevi Müdürü cezaevinde başka kız çocuğu olmadığı için buna mecbur olduklarını ifade etmiştir. Kız çocuğu ile görüşme talebinde bulunan heyet, çocukla bir görevlinin odasında görüşmüştür. Lise 1 öğrencisi olduğunu belirten çocuk, sorulan sorulara şu yanıtları vermiştir:

“... Ben iyiyim tek isteğim iki koğuş arasında görüşmeye izin verilsin. Ailemin getirdiği kitaplarımı cezaevine almadılar.” Bu yanıtın sonra Müdür Bey bunun doğru olmadığını belirtti ve *“ailene haber ver kitapları getirsinler, hemen alalım”* dedi.

Çocuk genel olarak tepkisel ve sıkılgan olduğu için koğuşuna geri gönderildi. Kız çocuğun kaldığı koğuşu heyetin görmek istemesi üzerine, koğuşun iki katlı, derli toplu, temiz ve düzenli olduğu, içinde erişkinlerin olduğu gözlemlendi. Erişkin tutuklulardan herhangi bir sıkıntılarının olup olmadığı sorulduğunda ise şu yanıt alındı: *“Revire çıkmak istememize rağmen çıkamıyoruz. Yemekler iyi olmadığı için genelde kantinden aldığımız kahvaltılarla besleniyoruz...”*

HEYETİN YAPTIĞI TESPİTLER:

Heyetimiz, Koğuşlarda çocuklar ile yapılan görüşmeler sonucu koğuşların fiziki durumu konusunda şu tespitlerde bulunmuşlardır:

- 1) Çocuklar fiziki yapıları aynı olan 4 ayrı koğuşta kalmaktalar. Koğuşlarda bir salon, salonun sol tarafında bulunan 2 kişilik WC, küçük bir banyo, küçük bir mutfak; sağ tarafında ise havalandırmaya açılan bir kapı ve tam karşı tarafta yatakhane olarak kullanılan bir oda mevcuttur.
- 2) İlk dikkati çeken tüm koğuşların yeni temizlenmiş olduğu, yatakların ve yastık örtülerinin düzenli ve temiz olmasıdır. Banyoda yemek kaplarının yerde bulunması gözlemlenmiştir. Çocuklar yemek yedikten sonra bulaşıkları burada yıkadıkları bilgisini vermişlerdir.
- 3) Banyonun hemen arka kısmında yerde leğen ve içine atılmış iç çamaşırları ve elbiselerin bulunduğu gözlenmiştir. WC ler genelde yeni temizlenmiş, lavabolarda sabun bulunduğu ve duvar diplerinde içinde çöp poşetleri olan çöp kovalarının varlığı görülmüştür. Bir koğuşta bu çöp kutusu içine boşaltılmış yemek artıklarının çok ağır bir koku yaydığı da tespit edilmiştir.
- 4) Mutfağın çok küçük olduğu, hemen girişinde bir buzdolabı bulunduğu gözlemlenmiştir. Siyasi çocukların bulunduğu koğuşta buzdolabının çalışmayıp bozuk olduğu belirtilmiştir.
- 5) İki koğuşun mutfak tezgahında böcekler görüldü.
- 6) Salonda duvar diplerinde demir elbise dolaplarının mevcut olduğu, bu dolapların eski ve birkaç tanesinin alt kısmının paslanmış ve çürümüş olduğu görüldü.
- 7) Salonun orta kısmında plastik masa ve sandalyelerin mevcut olduğu, masaların ve sandalyelerin kırık, sandalye sayılarının çocuk sayısından az olduğu görüldü.

- 8) Her koşuşta 37 ekran TV olduğu görüldü. Bir koşuşta bu TV lerden birinin kablosu ‘‘anten alışmıyor’’ diye ayakkabılar ile sabitlenmişti. Ulusal kanallar ve sadece bir yerel kanalın (Söz TV) izlenebildiği belirtildi.
- 9) Yatakhanelerde iki katlı ranzaların olduğu; iki koşuşun birinde 3 kişinin, diğerinde 6 kişinin yerde yatak sererek yattığı bilgisi verildi. Yatakların çoğunun çok kirli olduğu görüldü.
- 10) Siyasi Tutuklu ve Hükümlülerin bulunduğu koşuşta 23 kişinin kaldığı ve ancak 4 çocuğun duruşması olduğu için adliyeye gtrldği bilgisi verildi.

KANAAT ve SONUÇ

- 1) Birinci Müdür ve İkinci Müdür, tüm ziyaret boyunca Heyete eşlik etmiş ve Cezaevi personeli heyete güler yzly davranmıştır.
- 2) Komisyon olarak Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile yapılan yazışmanın üzerinden yaklaşık iki buçuk ay geçtikten sonra ziyaret izninin çıkması, bazı aksamalara neden olmuştur. Örneğin bu sürede, İl İnsan Hakları Kuruluna mektup yazan ve basında Cizreli ocuklar olarak bilinen çocuklar tahliye oldukları için kendileriyle grşlememiştir. Yine böylelikle ziyaretlerin habersiz olarak yapılması engellenmektedir.
- 3) ok sayıda Tutuklu, Hükümlü ve Cezaevi personelinin bulunduğu Diyarbakır E Tipi Cezaevinde kadrolu bir Doktorun bulunmaması cezaevinde yaşayanlar için büyük bir sağlık problemi teşkil etmektedir. Doktorun bulunması durumunda, acil hastaların ilk müdahalelerinin hemen yapılması, kronik hastalığı olan hastaların takibi ve tedavisinin düzenlenmesi, sevk bekleyen hastaların Hastanelere sevklerinin yapılması sonuçlarının ve tedavilerinin takiplerinin yapılması gerçekleşecektir. Ayrıca Cezaevi personelinin kurum Doktoru tarafından değerlendirilip gereksiz yere hastanelere sevk yapmaları ve yaşadıkları zaman kaybının da önüne geçilecektir.
- 4) Gelişme ağında olan çocukların dengeli ve yeterli beslenmesi için verilen yemeklerin Diyetisyenlerce hazırlanıp kontrol edilmesi gerekmektedir. Yapılan ziyaret sonucunda çocukların dengeli bir beslenmeden uzak, yeterince beslenemediği tespit edilmiştir.
- 5) Siyasi tutuklu ve hükümlülerde sıcak suyun kısa süreyle yetersiz verilmesi, Cezaevi İdaresinin yönetimin ayrımcılık uygulamasını gündeme getirmektedir. Nitekim adli koşuşlarda bulunan çocuklar, sıcak suyun yeterli ve sürekli olduğunu belirtmişlerdir.
- 6) ocuklar giysilerini kendileri elde yıkadıkları için yeterince temiz yıkayamamaktadırlar. Ayrıca yatakların eski, kirli ve birçok bakteri içermesi, masaların hijyen açısından temiz olmaması, bulaşıkların hijyenik olmayan ortamda (banyoda yerde) ocuklar tarafından temiz yıkanamaması ciddi sağlık sorunlarını beraberinde getirmektedir.
- 7) Krt ve yasaklanmamış birçok yayının verilmediği bilgisine ulaşılmıştır.
- 8) Demirleri ıkarılan ayakkabıların ortopedik açıdan ve ayak sağlığı bakımından uzun vadede sakıncalar doğuracağı açıktır.

- 9) Çocukların yeniden topluma kazandırılmaları için rehabilitasyon ve ıslahı yönünden çalışmaların yetersiz olduğu kanaati vardır.
- 10) Adli koğuşlarda kalan çocukların bazılarının uyuşturucu madde kullandığı ve kuryelik yaptığı göz önüne alındığında, dışarı çıkınca tekrar bu kötü alışkanlıklarından uzaklaşmaları için gerekli tedbirlerin alınmadığı ve tedavilerin sağlanmadığı görülmüştür. Bunun için acil önlemler alınmalıdır.
- 11) Görevli bulunan personelin çocuklara yaklaşımı yönünden periyodik eğitimlerden geçirilmesi gerekmektedir.
- 12) Yasal anlamda yayın yapan yerel kanalların engellenmesi haber alma özgürlüğünün ciddi ihlalidir.
- 13) Çocuklarla aileler, avukatlar ve resmi insan hakları heyetlerinin dışında kişilerin çocuklarla yasal olmayan görüşmelerin engellenmesi gerekmektedir. Nitekim çocuklardan biri, içlerinden birinin, cezaevine gelen bazı sivil giyimli görevlilerce rahatsız edildiğini ve bu ziyaretlerden sonra tahliye edildiğini belirtmiştir.
- 14) Siyasi koğuşlardaki çocukların adliyeye geliş-gidişlerinde ring aracı içinde maruz kaldıkları fiziki ve psikolojik şiddet uygulaması ciddi bir iddiadır. Aynı şekilde çocukların adliyeye getiriliş esnasında kelepçe kullanımı da ciddi ihlaldir.
- 15) Tüm bu koşullar, Birleşmiş Milletler Cezaevi Minimum Temel Prensipleri, BM Çocuk Hakları Sözleşmesine ciddi aykırılık teşkil etmektedir. Çocukların, uzman pedagoglar, psikologlar ve sosyal gelişimcilerin de görüşlerinin alındığı her türlü sağlık koşullarına uygun ortamlarda tutulması gerekmektedir. Bu itibarla heyetimiz, Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevindeki adli ve siyasi çocuk koğuşlarının, çocukların fiziksel ve psikolojik gelişimine uymadığı ve derhal koşullarının acilen düzeltilmesi gerektiği kanaatindedir.